

ПРОФЕСИЈЕ ПРАВНИКА (*LAS PROFESIONES DEL JURISTA, Facultad de derecho y ciencias sociales, Cuadernos № 10, Montevideo, 1963*). — У низу плодних годишњих конференција које последњих година редовно организују катедре за судску праксу и за нотаријално право Факултета права и друштвених наука у Монтевидеу, четврти течај био је посвећен разматрању сложеног и увек актуелног питања правникових професија (IV Curso de conferencias, organizado por las catedras de practica forense y de derecho notarial, a cargo de los profesores dr. Juan Carlos Patron y esc. Rufino Larrud.) Овај зборник садржи следеће радове који се односе на адвокатуру и на позив јавног бележника: 1. „Јавни бележник, аутор аутентичне форме“ (Julio R. Bardalo); 2. „Адвокат и судска одбрана“ (Dr. Eugenio M. Saccarelo y Fuentes); 3. „Правник и наставна делатност“ (Dr. Antonio M. Grompone); 4. „Бележник као правни саветник“ (Carlos A. Pelosi); 5. „Адвокат-саветник“ (Dr. Juan P. Zeballos); 6. „Правник и Министарство јавних дела“ (Dr. Arturo R. Figueredo); 7. „Судска актуарија“ (Julio Maia); 8. „Професија правника и магистрат“ (Dr. Jose M. Franca).

Рад „Јавни бележник, аутор аутентичне форме“ расправља питања односа јавног бележника и нотаријалне функције (приватна исправа и аутентична исправа, нотаријална функција, јавни бележник-орган нотаријалне функције), проблеме аутентичне правне форме и конститутивног процеса аутентичне форме (појам формалног процеса, квалификација, легализација, легитимација, конфигурација-конкретна форма, документација-материјална форма, аутентификација-законска форма). Писац истиче развојну тенденцију савременог процесног права која се одликује допуштањем строгости форме, дефинишући елементе права јавног бележништва. По њему је аутентична форма правних послова и радњи, тј. прави предмет нотаријалног права, акт, акција или операција јавног бележника у вршењу оне јавне функције која му је поверена, а коју доктрина назива нотаријална функција. С друге стране, аутор одређује нотаријалну функцију као јавну функцију (у приватној пракси) чији је предмет давање правне форме и аутентичности пословима и другим правним радњама са циљем остваривања њихове сталности, валидности и ефикасности. Део посвећен одређивању појма форме у ствари је прихватање и доста формалистичка разрада Генијеве дефиниције уз истицање да је материја неодређен елемент и да је форма оно што одређује у сваком саставу њен начин постојања.

„Адвокат и судска одбрана“ је усмерен на проблематику адвоката-браниоца у судским споровима, и његове теме су: адвокатска канцеларија и њена организација, однос адвоката-браниоца и клијента, однос адвоката са његовим колегама и са судијама, као и опште разматрање позива браниоца.

У занимљивије прилоге овог зборника долази и рад др. Громпонеа („Правник и наставна делатност“) о сложеном питању правника-универзитетског професора. У закључку је сажето ауторово схватање: „Делат-

ност професора захтева, на првом месту, јасну концепцију о праву, али не само позитивном праву него, о суштини права као филозофске социолошке чињенице. То му је потребно да би могао да прикаже позитивно право и да критикује решења на својим предавањима и наравно да би се свакодневно обавештавао о свој практичној и теоријској еволуцији своје дисциплине, а да не прекида да истражује резултат који настава остварује код студената, не да би постигао догматски, очигледан одговор, него да би знао разлоге због којих је дошао до извесних решења и дубину протеклих размишљања. Проф. Громпоне истиче такође да постоје два начина мишљења која означавају негацију личности и звања професора права: онај који се везује за један систем и следи га без размишљања о чињеницама које том систему противрече и, други, који примењујући позитивно право верује да је све решено од стране јуриспруденције. Први начин мишљења састоји се у извођењу последица једног догматски усвојеног система а други не види недостатке јуриспруденције. Наша је настава — пише аутор — овако сагледана била потврда нашег интелектуалног колонијализма. У историји правних студија преовлађивали су у почетку француски критеријуми заједно са италијанским; касније су се придружиле немачке теорије и сада почиње да продире северноамерички утицај. Уопште говорећи, у основи, се зависи од другог ствараоца или од другог система а недостаје властито мерило.

Основни проблем који се обрађује у расправи Ц. Пелосиа („Бележник као правни саветник“) јесте карактеризација нотаријалне функције, одређивање њених критеријума, као и доктрина међународних конгреса (посебно трећег међународног конгреса јавног бележничтва латинског подручја, одржаног у Паризу).

И остале расправе у овом зборнику доприносе сагледавању разноврсности и одговорности звања правника.

Триво Д. Инђић

ОДБРАНЕ ДОКТОРСКИХ ДИСЕРТАЦИЈА НА ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ У БЕОГРАДУ. — Олга Шукловић, асистент Института за међународну политику и привреду, одбранила је 30 децембра 1963 своју докторску дисертацију „Положај Генералног секретара Уједињених нација“.

Анте Ромац, докторанд права, одбранио је 23 децембра 1963 своју докторску дисертацију „Стварање феудалних односа и римско посткласично право“.

Обрад Рачић, хон. асистент Института за међународну политику и привреду, одбранио је 6 јануара 1964 своју докторску дисертацију „Однос Уједињених нација и специјализованих установа“.

Бранислав Пиха, помоћник директора Завода за унапређење комуналне делатности СР Србије, одбранио је 31 марта 1964 своју докторску дисертацију „Економска политика и методи усмеравања развоја градова у Југославији“.

Драгомир Давидовић, виши стручни сарадник Института за криминолошка и криминалистичка испитивања, одбранио је 11 априла 1964 своју докторску дисертацију „Привредни криминалитет и улога друштвене контроле у његовом сузбијању“.